

קב"ית

שבועון קבוצת יבנה

י' בטבת תשפ"א - (25.12.20)

צילם : אליקים איטלי

מיצג עשרה בטבת תש"פ

שבת פרשת ויגש

צאת השבת – 17:24

כניסת השבת - 16:20

1437

**וּבַחֲמֹרִים, וַיִּנְהַלֶּם בַּלֶּחֶם בְּכָל מִקְנֵהוֹם
בַּשָּׂנָה הַהוּא”.**

כשהגיע הגל השלישי, המצרים המיואשים
כבר היו מחוסרי רכוש וכבוד, ומה שנותר
הוא להציע עצמם לעבדים, ואת אדמתם
למסור לפרעה:

**”וַתֵּתֶם הַשָּׂנָה הַהוּא, וַיָּבֵאוּ אֵלָיו בַּשָּׂנָה
הַשְּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ: ‘לֹא נִכְחַד מֵאֲדֹנָי כִּי אִם
תֵּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל אֲדֹנָי, לֹא
נִשְׂאָר לִפְנֵי אֲדֹנָי בְּלִתֵּי אִם גְּוִיתָנוּ
וְאֲדָמָתָנוּ; לָמָּה נָמוֹת לְעֵינֶיךָ גַּם אֲנַחְנוּ גַּם
אֲדָמָתָנוּ? קְנֵה אֶתְנוּ וְאֶת אֲדָמָתָנוּ בַּלֶּחֶם,
וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאֲדָמָתָנוּ עֲבָדִים לְפָרְעָה, וְתֹן
זָרַע וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוֹת, וְהִאֲדָמָה
לֹא תִשָּׁם’. וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת כָּל אֲדָמַת מִצְרַיִם
לְפָרְעָה, כִּי מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שְׂדֵהוּ כִּי חִזַּק
עֲלֵהֶם הָרָעֵב, וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפָרְעָה”.**

ויוסף...? ניצל את המהלך והעביר אנשים
ומשפחות על פני הארץ כדי להחליש את
הקשר בין העם לאדמתו, וכך השלים את
הפיכת מצרים למדינה ריכוזית. העם
המצרי בתחילת המגפה, יצא ממנה אחרת
לגמרי: מוכה, חבול, ללא רכוש ותלוי
באופן מוחלט בממשלה.

מי יתן ונעבור את הגל השלישי בצורה
טובה, ללא נזקים ונצא ממנו חזקים יותר.
שבת שלום!

הרעב בארץ מצרים מכה בכל עוצמתו.
אנשים רעבים ללחם במובן הפשוט של
הדברים, בבעלותם כסף או מקנה אבל לחם
- לא. רק ממלכת פרעה תוכל להציל אותם,
בזכות התוכנית הכלכלית שהגה יוסף.

בגל הרעב הראשון המצרים מכלים את כל
כספם. שנים של חסכוניות הלכו על מנת
שיוכלו להשאיר את הראש מעל המים.
**”וְלֶחֶם אֵין בְּכָל הָאָרֶץ כִּי כָבַד הָרָעֵב מְאֹד,
וַתֵּלֶה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעֵב.”**

**וַיִּלְקֹט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאָרֶץ
מִצְרַיִם וּבְאָרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵם
שֹׂבְרִים, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת הַכֶּסֶף בֵּיתָה
פְּרָעָה”.**

אבל למרות שהממשלה ברשותו של יוסף
פעלה יפה וביצעה צעדי מניעה ריכוזיים
ודרסטיים, המצב החמיר. בגל השני,
המצרים רצו לחם אבל כסף כבר לא היה
וגם המענקים הממשלתיים כבר לא
הספיקו, אז הם נאלצו למכור את מקניהם
ונכסיהם לפרעה:

**”וַיִּתֵּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן,
וַיָּבֵאוּ כָּל מִצְרַיִם אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר: ‘הִבֵּה לָנוּ
לֶחֶם וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָד, כִּי אָפֶס כֶּסֶף’.
וַיֹּאמֶר יוֹסֵף: ‘הֲבִי מִקְנֵיכֶם, וְאֶתְנֶה
לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם אָפֶס כֶּסֶף’. וַיָּבִיאוּ אֶת
מִקְנֵיהֶם אֶל יוֹסֵף, וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם,
בְּשׁוֹסֵיִם וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר**

"ואני תפילתי לך..."

שבת פרשת ויגש

16:20 - הדלקת נרות

מנחה - כרבע שעה לאחר הדלקת הנרות

המיקום ולוח הזמנים - **בתיאום ישיר** עם אחראי המניינים!

ביום שישי, צום עשרה בטבת,

תפילת מנחה בשעה 13:00

בבית הכנסת ובמשטח.

מנחה/ערבית בימות החול

בבית הכנסת בשעה 16.40

החל מיום ראשון (י"ב בטבת, 27/12)

תפילת שחרית תתחיל ב-06:00

בשל איחור זמן הנחת תפילין.

צפוני - נחמיה רפל

מזרחי - צביקי טסלר

צעירים - אחיעד מובשוביץ

מערבי - רון ברטוב

מרכזי - עידו עפרוני

ביה"כ - יעקב וכמן

יציאת השבת: 17:24

שבת שלום !

אסיפת חברים בזום

במוצ"ש בשעה 21.00

חג טוב!!!

* לסבתא ציפי מניס, להולדת הנכד, בן לאורי ומרב, אח לטל ולשחר.

* לסבתא וסבא רבקה וצביקה שרדי, ולסבתא רבתא יוכבד, להולדת

הנכדה/

רק פאחות

- חגיגת בר המצווה לעמיר לסלוי תתקיים, אי"ה, בשבת פרשת ויחי, י"ח בטבת (2.1.21).

- חגיגת בת המצווה לרותם איתן תתקיים, אי"ה, בשבת פרשת שמות, כ"ה בטבת (9.1.21).

(תזכורת: לבעלי שמחות, זכות קדימה לדירות האירוח).

בזכותם אני כאן / שרה ברוכי

ושלעולם לא ישכחו אותי. קראתי את המכתב בהתרגשות הולכת וגוברת. מצאתי בו, ואכן נזכרתי, בשם החיבה שקראו לי, **מימה**. "מימה יקרה שלנו". הם מתעניינים ודואגים גם לאחי **ראובן** וליתר בני המשפחה. המשכתי לדפדף בניירות ומצאתי עוד ועוד מכתבים מהמשפחה, מדינה וציזרה, מבתם ונדה, וגם מנכדתם לאורה, שהבנתי שנולדה אחרי שעזבתי. לאורה גדלה עם הסיפורים של המשפחה עלי, איזו חביבה ונעימה הייתי. היא כותבת לאמא, שגדלה עם המחשבה שאני אחותה הגדולה, שכל כך רצתה שתהיה

לה. לאחד המכתבים של לאורה מצורף צילום שלה בגיל עשר, עם סבא וסבתא. הנה, גם פנים יש להם, לאותם אנשים יקרים. הסבא אכן גבוה ורחב כתפיים.

אני מבינה שהקשר לא היה רצוף, אבל מתחדש מפעם לפעם. יש מכתב נרגש מלאורה, בת 16, אחרי שראו בעיתונות האיטלקית את אמא, מעידה במשפט אייכמן. הם מודעים למה שעובר עלינו: מודים על

צילומים מיום נישואיי, ובהמשך מברכים להולדת ילדיי, מברכים לנישואי ראובן ובן דודי **דניאל**, מתארים את דאגתם לנו במלחמת ששת הימים. יש גם צילום מנישואיה של לאורה. בכולם, שוב ושוב, זכרון אותם הימים ששהיתי אצלם, כמה הם

במשך שנים הייתה מונחת באחד המדפים שלי חבילת מכתבים שקיבלה אמי, **חולדה קמפניינו** ז"ל. המכתבים ברובם כתובים באיטלקית, בכתב יד. לקרוא אותם דורש ממני מאמץ רב ואני לא תמיד מגיעה לפענוח מושלם. לכן הנחתי אותם בצד וחשבתי שיום אחד אציץ בהם ובוודאי אזרוק את כולם, אך הדבר נדחה ונדחה.

כשהתפנית, פיזית וגם נפשית כנראה, פתחתי את החבילה והתחלתי לדפדף בה, נתקלו עיני במכתב משנת 1948 מאת משפחת **קונטי**. נדהמתי, הרי זו המשפחה

אליה הביאה אותי אמא כשנאלצה להיפרד ממני בזמן השואה, אחרי שהייתי כחצי שנה במנזר. כל מה שידעתי עליהם עד אז מתמצה בכחצי עמוד בספרה של אמא, "לדור אשר לא ידע". ידעתי רק את שם משפחתם, ידעתי שהיו להם שתי בנות בוגרות שהשתתפו בטיפול בי. אמא גם מספרת שפינקו אותי וזה הטריד אותה, אבל היא לא התערבה.

זכרונות ממשיים אין לי

מהתקופה הזאת. הייתי כבת ארבע כשהגעתי אליהם. זכור לי האבא, כאיש גבוה ורחב כתפיים (ואולי אין זה זכרון אלא דמיון, מי יודע?). והנה, באותו מכתב מרגש, האנשים האלה קיבלו שמות, דינה וציזרה. המכתב מלא אהבה אלי, כמה טובה ואהובה הייתי

דינה, ציזרה ולאורה 1954

שמחים שיכלו להושיט יד להצלתי, לעזור לאמא בקשייה בימים הנוראים ההם. המכתב האחרון של ונדה, משנת 1971, עם צילום של הנכד, מסימו, בנה של לאורה. כנראה שאז נפסקה ההתכתבות ביניהן.

קראתי את המכתבים שוב ושוב בסערת רגשות, בדקתי את התאריכים של אותה תקופה וגיליתי שבסך הכל הייתי אצלם כשלושה חודשים, ואיזה רושם עמוק נשאר להם מתקופה זו.

השאלה מדוע לא ידעתי על התקשורת המתמשכת בין אמא ובין משפחת קונטי, הטרידה אותי. ואולי ידעתי ולא ייחסתי לזה חשיבות? אין לי תשובה וכנראה שגם לא תהיה. שמתי שאלה זו בצד והחלטתי להתמקד בחיפוש אחרי לאורה.

פניתי לעזרה אל אחיינתי, נעמה אבן ארי, שהיא דוברת איטלקית ויש לה גם קצת קשרים באיטליה. היא התגייסה למשימה במלוא המרץ. ערכה מבצע בילוש, כמובן בפייסבוק וכל מה שניתן להשיג באינטרנט. פנתה לאנשים שונים בשטח, על פי כתובות שהיו בידי, אפילו התקשרה לאנשים ששם משפחתם כשמה של לאורה, ולא עלה בידה לגלותה. בסופו של דבר היא פנתה לכומר באזור שנראה לנו רלוונטי, והוא השיג את פרטיה ממרשם התושבים, וכתובת מגוריה העכשווית. כל הנתונים התאימו - הנה הגענו. טלפון לא הצלחנו להשיג. נשארה רק אפשרות לשלוח מכתב. חשבתי שהאיטלקית שלי לא מספקת כדי לכתוב מכתב, ולפתע התחילו המילים הנרגשות לזרום מראשי אל הנייר. כתבתי באיטלקית, ותוך חצי שעה

היה מכתב שהצריך רק עוד מעט תיקונים. פניתי אל לאורה כאחותי הצעירה, כפי שהיא ציינה שחשבה עלי, שלחתי לה חיבוק גדול וקיוויתי בכל ליבי לשמוע את קולה בטלפון. למען הביטחון שלחתי את המכתב בדואר רשום, ולאחר כמה חודשי ציפייה המכתב חזר אלי. איזו אכזבה. נעמה התגייסה שוב, וביקשה מחברה בפירנצה להעביר ללאורה את המכתב, ביד. היא הסכימה, אבל שוב, עיכוב ועוד עיכוב ואז - קורונה, עברו עוד כמה חודשים.

... והנה יום אחד, בחודש ספטמבר, בדיוק שנה מאז ששלחתי את המכתב, כשנה וחצי אחרי תחילת החיפושים, טלפון מנעמה ועל הקו, בשיחת וידאו מפירנצה - לאורה. איזו התרגשות. לאורה לא ידעה את נפשה, בוכה, מתקשה לדבר, ואיתה אותה חברה שהביאה את המכתב שלי, מרגישה את גודל השליחות שנפלה בחלקה. סיימנו את השיחה וחזרנו לדבר אחרי כמה ימים יותר ברוע, עדיין מדברות, בוכות ומדברות.

ומה הלאה? אנחנו משוחחות מדי פעם בטלפון, מעדכנות אישה את אחותה על מה שעבר עלינו עם השנים, משוחחות על דינה וציזרה היקרים ומה שעבר עליהם. שתינו, וגם נעמה, מצפות בכליון עיניים לפתיחת השמיים, שאוכל לנסוע אל לאורה בפירנצה, ולהודות לה פנים אל פנים על מעשה החסד של סבא וסבתא שלה, ועל כל האהבה שהרעיפו עלי, ואולי בזכותם אני כאן.

עברו 76 שנים ועדיין ניתן לגלות דברים חדשים, קשה להאמין.

מאחורי הקלעים של מיצג עשרה בטבת / ניר יעקבי

על נושא מסוים, הוא לומד אותו קודם לעומק. החברה קוראים על הנושא באינטרנט ובמקורות נוספים, מראיינים ניצולי שואה וצופים בעדויות מצולמות, יושבים ביחד עם **רחלי ויצמן** ומלבנים את הקשר שלהם לנושא וכיצד ניתן להתאים אותו למיצג. אם, לדוגמא, בשנה שעברה נבחר הנושא של "נשים בשואה" - הנוער ראיין ניצולות שואה, בחר נשים ספציפיות שחשבו שיעבירו את המסר בצורה ברורה וצלל לסיפור חייהן. מלבד זאת, העבודה על המיצג מהווה דרך מאוד מוחשית לגעת בזיכרון השואה. בניית התפאורה ואפילו לבישת התחפושות והמשחק, מנגישים לנוער את התקופה והאירועים.

היבט חינוכי נוסף הוא בכך שכל האחריות והעשייה הן של הנוער, מאל"ף ועד תי"ו. הם מרימים בעצמם הכל. אנחנו שם בכדי ללוות, להזמין ציוד, לתת עצות וכמובן לעזור להם בכל התהליך, לשמור על משמעת ולעזור לצוות לנהל הכל, אבל ההובלה היא לגמרי שלהם וזאת התנסות חינוכית חשובה.

מה השלבים השונים של הרמת המיצג?

דבר ראשון, בוחרים צוות מוביל של בני נוער, שלוקחים על עצמם להיות המובילים של המיצג. לאחר מכן, בא השלב של גיבוש הנושא: הצוות יושב עם **רחלי** על הנושא (אגב, **רחלי** היא לב העניין והיא האדם המרכזי בכל המיצג. הכל עובר דרכה, ויש לה רעיונות מעולים ויצירתיים). הם מתכננים איך יראה המיצג, התפאורה, התלבושות, ההצגות, היכן הצופים יעמדו/ישבו וכו'.

במסגרת עבודתי ביחידת הנוער במועצה האזורית, נחשפתי בשנים האחרונות להכנות האינטנסיביות והעבודה מאחורי הקלעים של מיצג עשרה בטבת של חברת הנעורים (להלן חברת), שמהווה את אחד מאירועי השיא של העבודה השנתית בחברת. בכל שנה ניכרים ההתרגשות, העבודה המאומצת והסיפוק שאחריהם, וראינו לנכון לשתף את חברי הקיבוץ במה שקורה לפני שהמיצג עולה.

לשם כך כינסנו את מדריכי "חברת": **יובל גרינשטיין**, שזה המיצג השני שלו כמדריך, **וגפן עפרוני**, שעושה זאת פעם ראשונה כמדריכה, לאחר שהשתתפה בעבר במיצג, כחניכה.

יובל וגפן, תתארו לי בכמה מילים מה זה למעשה מיצג עשרה בטבת?

המיצג הוא למעשה מעין "הצגה" בנושא זיכרון השואה, שחניכי חברת הנעורים מעלים בפני חברי הקיבוץ ואורחים מבחוץ. יש למיצג שתי מטרות: מטרה ראשונה היא קיום של אירוע הנצחה וזיכרון, במסגרת אירועי זיכרון השואה של הקיבוץ, והמטרה השנייה - חינוכית: במהלך העשייה הנוער לומד ומתחבר לזיכרון השואה. זאת מסורת ארוכת שנים. בעבר זה נעשה ביום השואה עצמו, ובשנים האחרונות עבר ליום הקדיש הכללי.

תפרטו בבקשה על התהליך החינוכי

ראשית, המיצג הוא אמצעי מדהים לחבר בין נוער של היום לנושא השואה: בני הנוער חוקרים על הנושא: אם הנוער כותב טקסט

חשבה שזה נושא שהם יתחברו אליו. הבחירה של הנושא הראתה בצורה ברורה את התהליך החינוכי שהנוער עובר בעבודה על המיצג: הם לא הבינו בהתחלה מה הקשר בין ספורט לבין השואה, ואפילו הייתה התנגדות מצדם, וזה מובן וטבעי. לבני נוער כיום, ספורט מיוצג כמשהו קליל וכיפי, שאין קשר בינו לבין השואה. הם צריכים לעשות "סוויץ" בראש ולהבין שספורט, ובכלל קיום של חיי תרבות ויצירה בזמן השואה, היו לפעמים ממש הצלת חיים. הם גם הבינו עד כמה דברים שהיום מובנים מאליהם, לא היו ברורים בתקופה ההיא ויש להעריך אותם. בכדי להבין את זה, הם היו צריכים ללמוד סיפורים: על מתאגרפים שניצלו בזכות כישרונם, על ליגת הכדורגל בטרזיינשטט ועוד.

לסיום, כשאני מבקש מהמדריכים להבהיר לי מה האפקט של הקמת המיצג על החניך הפשוט, גפן מציעה לשלוח לי משהו שכתבה בשנת 2014, כחניכה בחברת הנעורים, לאחר המיצג שעסק

בחסידים אומות העולם:

"לעמוד ולהציג מול אנשים שיכלו לא להיות פה עכשיו, זה הופך את זה ליותר מיוחד והרבה יותר קשה ומרגש. להרגיש אותם, ממש כאילו אתה נמצא שם איתם, בשואה הזאת, בסבל ובקושי... אבל זה שהם עומדים כאן, מולך, אומר שמותר לך לחייך קצת ולהגיד תודה לה' ולכל חסידי אומות העולם שהצילו את היהודים..."

בשלב הבא מחלקים משימות בין חניכי חברת: כתיבת טקסטים, שחקנים, הכנת תפאורה ועוד.

בשבוע וחצי שלפני המיצג עובדים בטירוף על הכל, מגיעים בצהריים ועוזבים בלילה, צריך להשחיר את הכל באל-בדים ולהפוך את המבנה של חברת למקום אחר, למקום שישדר את המיצג. המטרה היא שכל מי שעובר בדלת ייכנס לתקופה אחרת, למציאות אחרת. אסור ששום פיסה תזכיר את המבנה הנוכחי. התפאורה אמורה לעמוד כמה ימים לפני המיצג, ואז נשאר לשנן את הטקסטים.

תתארו לי קצת את האווירה בחברת, בימים שלפני המיצג

יש לחץ ועבודה אינטנסיבית, ימים ארוכים, רואים שהחבריה רוצים בזה ומתגייסים

אשל טסלר במיצג בשנת תש"ע. צילם: אליקים איטלי. באדיבות הארכיון.

ברצינות, האווירה הזאת גם מייצרת משהו מגבש וחוויתי. יש גם הרבה התפרצויות של צחוק והשתוללות. לדעתנו זה חלק מהתהליך של ההתמודדות שלהם עם הנושאים המורכבים שהם

עוסקים בהם. כמדריכים, מדובר בימים של עבודה משמעותית שלנו עם בני הנוער, תהליך שבונה הרבה את הקשר בהמשך השנה. עוד משהו שראוי לציין, זה את ההתגייסות של ההורים בפינוקים בארוחות הערב.

הנושא שנבחר השנה הוא "ספורט בשואה". למה נבחר הנושא הזה?

האמת שזה היה רעיון של רחלי. בשל ההרכב הכמעט מוחלט של בנים השנה בחברת, היא

תמונת חתונה / דינה ספראי

הרפאים של העבר. לפני שנה או קצת יותר יצא מהתופת, ורק כינורו בידו. ללא מודע וקרוב ביום כלולותיו.

עכשיו הוא תחת החופה. הצהרה פנימית כי שב לחיים. שב לשים מבטחו באדם, חזר להאמין ביכולתו לחזור ולהיות אוהב ונאהב. לצד בני הזוג, עומד יציב עורך הקידושין, מאיר בר שלום. החתן שומע את המילים אך הן חולפות מעל ראשו. מעגל הרוקדים מושך אותו אליו, והוא נעתר.

תם הטקס. תמה הסעודה. נותרה רק ברכת המזון.

"דווי הסר וגם חרון" נשמע לפתע קולו הרם של המברך. רעד חולף בחתן. איך יוכל להסיר את הדווי? יש למישהו שמץ של מושג, מאיזה דווי הוא הגיע? יש למישהו שמץ של מושג, על החרון שחש מי שננטש על ידי כל שומריו,

שנרמס על ידי מי שאיבדו צלם אנוש?

"ואז אילם", ימשיך המברך. את הדווי, לא יוכל להסיר מעצמו, יודע יוסף. אבל, כך הבטיח לעצמו בליל אמש, הוא יגזור על עצמו משא של אלם ליד רעייתו וליד ילדיו. לפחות מהם יסור הדווי.

"בשיר ירון!", הוא מרים את ראשו. הוא עוד ירון בשיר, בכינורו. בהתלהבות מכליזמרים, פס הקול של חתונות שמחות שהיו פעם בארץ הולדתו, עתירת התרבות היהודית. הוא יחזור לשירת חייו. של משפחה. בית. ילדים. נכדים וחיים של עשייה ומשמעות.

חיים חדשים מתחילים!

ציור קיר על מיגונית: דני הרץ ואפרת עפרוני. צילם: אמנון כץ.

מדברים על שימור בתים, אבל השימור הכי משמעותי בעיניי הוא שימור הסיפורים, ואין כמו ציוריהם של אפרת עפרוני ודני הרץ על המיגוניות כדי לספר סיפור.

קחו לדוגמא את ציור החופה של יוסף ורבקה גוטליב.

בחופה, שלושה אנשים. זוג ועורך החופה. הורים - אין.

רבקה מכוסה בהינומה.

היא בחרה את ההינומה לבד או שקיבלה מהמחסן? אולי חברה טובה השאילה לה? האם היו לה חברות? בטוח שכן. הרי בשביל כולנו, ילדי הגן, היא היתה מקור האור והרוך. רבקה, אני מקווה בלבי, הלואי שמישהו חיבק אותך, ליווה אותך, הדריך אותך, ניחם אותך, צחק איתך בדרכך לחופה.

מבטי נודד לפניו של יוסף. פניו, אני חשה, מעידות כי בליל אמש פקדו אותו רוחות

מדור חדש על
דברים שרואים
ושומעים כאן,
בבית. באחריות
חברי המערכת.

מאת: ק' הילה

להתנדבות לתורנות ניקוי התמלאה במהירות שיא. כל השבתות עד יולי התמלאו. זה ממש נעים לראות גן שוקק חיים ומטופח!

* ק' פגשה בשעות הערב כמה חבריה עם **יצירות מחוט ברזל**, ועם חיוך גדול על הפנים. היוצרים סיימו סדנא של "פיסול תלת מימד בחוט ברזל" וציינו בהתלהבות את האמן **דודו דהאן**, שהצליח תוך שעתיים וחצי ללמד טכניקה חדשה, וגם לגרום לחלק מהאנשים - שהיו בטוחים שיש להם שתי ידיים שמאליות - להרגיש לאונרדו דה וינצ'י. לא מאמינים? הסתכלו בצילומים. (הערה בונה: הסדנא היתה חלק מסדרת סדנאות).
ק. הילה יצאה מאוד מחוזקת מהסדנאות, ומצדיעה לרחלי על הקונספט והביצוע).

חני רגב

שלום אריכא

דגנית גלס

רעות סער

* **"השגתם תור?"** זאת השאלה עם אחוז ההשמעות הכי גדול בשבילי יבנה, (עכשיו, כשאין שולחנות, כל שביל הוא אוצר בלום), ועם תפוצה ניכרת בקבוצת וואטסאפ "חכמות יבנה". **ליזט עפרוני** הרימה את הכפפה והציעה ב"חכמות" עזרה, למתקשות בהזמנת **תור לחיסון נגד קורונה**. "ליזט, איך פיצחת את השיטה?" ליזט: "צברתי ניסיון בקביעת תור לאמא שלי. ניסיתי לתמרן כדי להקדים תור, וקלטתי שמדי כמה שעות נפתחות עוד אופציות לרישום לחיסון, כי קופ"ח כללית פותחת עוד מתחם. ראיתי גם שכשיש קריסה ביישומון של "כללית", מחכים קצת ופתאום האתר שוב עולה. עם הניסיון הזה הצלחתי להשיג רצף תורים לחברי יבנה. עכשיו פונים אלי גם ממקומות נוספים". ואיך האיזור שלנו בהשוואה לאחרים? "טוב, יחסית. קופ"ח מפעילה את המתחמים עם כל הציוד משעה 8:00 בבוקר עד 20:00 בערב, והתורים באיזורנו נתפסים בצ'יק. החל מיום ראשון כבר מתחילים לחסן. לעומת זאת, התורים במרכז הארץ הם כבר רק לחודש מרץ. ביבנה, לדעתי, 70% מאוכלוסיית היעד כבר קבעו תור". (הערה בונה: למתקשים בהזמנת תור, ניתן להסתייע גם בצוות הגיל השלישי).

* ק' הילה יצאה לבדוק האם **רוח ההתנדבות** עדיין שורה אצלנו. אם ניקח את ההיענות להתנדב לתורנות ניקוי מתחם גן השעשועים החדש כמקרה בוחן - אז התשובה היא כן. ובגדול!! סיוון, שיזמה, מספרת שההרשמה

אומרים ישנה ארץ" / רמי עפרוני

(במלאת מאה שנים ל"עלייה השלישית")

ובעקבות המהפכה הרוסית והפוגרומים הנרחבים והאכזריים שבאו אחריה, מתארגנת ועולה ארצה העלייה השלישית. במשך לא יותר מארבע שנים, עלו ארצה מארצות אירופה השונות עשרות רבות של אישים שעיצבו את חיי התרבות והאמנות בארץ ישראל.

ביניהם עשרות ציירים (הרמן שטרוק, ראובן רובין, אבל פאן ועוד), אדריכלים (ריכרד קאופמן, זאב רכטר, אריה שרון ועוד), סופרים ומשוררים (אברהם שלונסקי, אורי צבי גרינברג, אנדה אמיר ועוד), אנשי תרבות ומוסיקה (מתתיהו שלם, מרדכי זעירא ועוד), אנשי הגות ורוח (ש.ה. ברגמן, גרשום שלום, יוסף קלאוזנר ועוד), מנהיגים (דוד בן גוריון, רחל ינאית ויצחק בן-צבי, זאב ז'בוטינסקי, הנרייטה סאלד ועוד).

אחד המאורעות שלדעת רבים פתח בסערה את העלייה השלישית, היה בואה ארצה של האנייה "רוסלאן" לנמל יפו. היה זה בסוף 1919, או בראשית 1920, על סיפונה היו למעלה מ-600 עולים חדשים. בעיתונות היומית של ארץ ישראל נכתב: "היום גדל היישוב העברי בארץ באחוז שלם".

העלייה השלישית נודעה כעלייתם של יהודים ממזרח אירופה, אך זו אמת חלקית בלבד. באותם ימים עלו ארצה גם יהודי כורדיסטאן ותימן, שרבים מהם היו שומרי מסורת.

אז הבה נעשה סדר, בעיקר למען הדורות שלא יודעים:

1881-1904 = עלייה ראשונה, חובבי ציון, ביל"ו ועוד.

1904-1914 = עלייה שניה. בעיקר מרוסיה, הקמת "השומר", דגניה.

1919-1923 = עלייה שלישית, הצהרת בלפור - הקמת "בית לאומי".

1924-1929 = עלייה רביעית. עלייה המונית, פיתוח התעשייה.

1929-1939 = עלייה חמישית, עליית הייקים בעקבות האנטישמיות.

1939-1948 = עלייה שישית. עלייה ב', העפלה.

בימים אלה מציינים מאה שנה לעלייה השלישית. הסופר, איש החינוך והרוח וההיסטוריון, מוקי צור, איש קיבוץ עין גב, ידוע ומוכר לנו כ"אבא" של העלייה השנייה. הוא חקר היטב את ראשיתה של התנועה הקיבוצית ובעקבותיה את יתר המאורעות של העלייה השנייה.

והנה, במידה לא קטנה של הפתעה, הוציא מוקי צור ספרון לכבוד יום ההולדת ה-100 של העלייה השלישית וזאת, במסגרת ספריית יהודה דקל שליד המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל.

כאמור, הייתה זו התקופה שלאחר מלחמת העולם הראשונה, בה העולם התחיל להתארגן מחדש. לאחר הצהרת בלפור

בספרו מציין מוקי צור כי במסגרת העלייה השלישית החלו להגיע ארצה גם ראשוני תנועת "תורה ועבודה". בין החלוצים הרבים היו גם שומרי מצוות, שמספרם לא היה רב, אך "הם היו מלאי תחושת ייעוד וייחוד". נזכור ונזכיר שרק בשנת 1929 הגיעה הקבוצה המאורגנת הראשונה של בוגרי הבח"ד מגרמניה כדי להקים את קיבוץ רודגס, בפאתי פתח-תקווה, סמוך לכפר אברהם, המושב "הוותיק".

אגב, עוד שתי הפתעות. הספרון מלווה בצילומים מרהיבים מאותם ימים רחוקים, וכן שירים ופזמונים, המעידים כי היו הם ימים סוערים ומרתקים.

והפתעה שנייה, הספר מוקדש לעילוי נשמתה של אם חברנו, אבי ששון (שהוא מראשי המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל בדרום הארץ). אכן, מחווה מקורי לזכרה של אם המשפחה, ויקטוריה (יהודית) ששון ע"ה, לבית אלפי.

ואם תאמרו בלבכם: מה הקשר בין העלייה השלישית לעליית יהודי עיראק מבצרה, למעברה בישראל של 1949? הרי זו החלוציות והציונות, שעלייה לארץ היתה בראש סולם הערכים של אלה וגם של אלה.

אחד ממתכנני העלייה השלישית היה יוסף טרומפלדור, שהוא עצמו עלה לארץ כבר בעלייה השנייה, אך חזר לאירופה כדי לארגן את העלייה השלישית. באותן שנים החרף מאוד הסיכסוך הערבי – יהודי, וטרומפלדור נקרא ארצה ונשלח לתל-חי כדי לבלום משם את המרד הערבי, שבראשיתו היה בעיקר כנגד צרפת ואנגליה, ששלטו בצפון הארץ. בשנת 1921 התחוללו מהומות ומאורעות: תל-חי נפלה, טרומפלדור נפל, הסופר י.ח.ברנר נרצח בפרדס ליד יפו, אירגון "השומר" התפרק ובמקומו החלה לקום "ההגנה", שתהיה הכוח המגן של היישוב היהודי עד קום המדינה וצה"ל. זאת בצד הארגונים לח"י ואצ"ל, ממשכי מורשתו של זאב ז'בוטינסקי, שנאסר והוגלה מן הארץ.

אירוע מרכזי נוסף היה הקמת "גדוד ההגנה והעבודה", שנתמך ע"י שרידי ארגון "השומר", והתארגן בקבוצות משנה קטנות שעסקו בסלילת כבישים, ייבוש ביצות ובניין. פנחס רוטנברג הקים את מפעלי החשמל בנהריים, על הר הצופים הוקמה האוניברסיטה העברית, ועשרות יישובים חדשים עלו על הקרקע בגליל, ביהודה ובשומרון.

מקריים

תזכורת בנושא מקררים:

לחברים שבחרו במסלול הפרטת מקרר, ועדיין מחזיקים מקרר של הקיבוץ, החל משנת 2021 לא יינתן עוד שירות מטעם הקיבוץ למקררים אלו.

בברכת מקררים תקינים לכולם
יאיר כוכבא וסיון לנג

תיקון משקפיים

לחברים הזקוקים לתיקון משקפיים
דרך מנחם:
מעכשיו יש להשאיר את המשקפיים
אצלי בבניין משרדים ולא במדגריה.
שושנה וייסמן

התמר-מווווו-רות / אלכס בקר

בפעם האחרונה ששמתי קולמוס לנייר זה היה לטובת הראיון האקסקלוסיבי שהיה לי עם **המלך קורונה**.

ניסיתי שוב ליצור איתו קשר, אבל הוא מתחמק ממני ולא עונה לטלפון. יש שמועות שהוא מסתובב אינקוגניטו, ונזהר מלבוא במגע עם אנשים, פן ייחשף לחיסון, ואף שולח כפילים לשטח על מנת להציל את עצמו.

מאידך, זכיתי לראיון אקסקלוסיבי עם אחת הפרות הותיקות ברפת שלנו. היא העדיפה להישאר בעילום שם, וביקשה להזדהות רק כ-פ. הולשטיין. להלן חלק מהתמליל של השיחה בינינו.

הולשטיין: אני אגיד לך. גם אני שמעתי על כך בהפתעה ואני מאוד ממוווווורמרת על כך.

אני: למה? מה איכפת לך?

הולשטיין: למה?! מה איכפת לי?! תשמע. זה פשוט. אני וחברותי לא רוצות שכל מיני ארחי פרחי יתחילו לשלוח לנו ידיים. בסופו של דבר מגיע לנו קצת כבוד! לא?

אני: אז זה עניין של כבוד?

הולשטיין: לא רק. הקשר שלנו עם חברי הקיבוץ מאוד רגשי. סתם ככה מפקירים אותנו? זאת פגיעה ממש בבשר החי! אנחנו מוציאות את המיץ וזה מה שמחזירים לנו!! לא יפה! ממש בושה!

אני: אבל בכל הארץ יש תהליך כזה.

הולשטיין: קשה לי להביע זאת במלים, אבל ההרגשה היא ממש ח*#&!

כאן הצטרכתי להפסיק את השיחה שלנו כי גברת הולשטיין נקראה לחליבה.

אני: ערב טוב גברת הולשטיין.

הולשטיין: ערב טוב מר בקר.

אני: כמה שנים את ברפת?

הולשטיין: אווווו, אני כאן ותיקה מאוד. כבר יותר מעשר שנים!

אני: נולדת כאן?

הולשטיין: כן. בוודאי. הסבא רבא רבא שלי הגיע מקנדה בשנות ה-40, והסבתא רבא רבא רבא נולדה בדמשק. אמא שלי, ויזתא, נולדה כאן ואבא שלי, בגתן, מעין חרוד.

אני: איך נפגשו?

הולשטיין: או. זה היה שידוך. אבל זה סיפור ארוך. אולי בפעם אחרת.

אני: שמעתי לאחרונה שיש כוונות להכניס עובדים זרים לרפת שישתלטו על החליבות - במיוחד בשבתות ובמועדים. מה דעתך בנדון?

אמשיך בדיווח האישי שלי:

אכן, קראתי בצער על הכוונה להכניס עובדים זרים לעבודה ברפת, וההשלכות מכך על תורנויות החליבה. לדעתי זאת תעודת עניות עבורנו, שלא הצלחנו לטעת בקרב אנשי שלומנו את האהבה לעבודה בחקלאות בכלל וברפת בפרט. פעם, כדי להתקבל לעבודה ברפת, היה צריך לעבור ועדת קבלה מחמירה. בנוסף, יש לי הרגשה שפספסנו הטמעת השקפת העולם של תורה ועבודה והחזון של ההתישבות החקלאית הדתית. אנחנו נהפכים ל"בעלבים" וזה לא מה שאנחנו. החקלאות היא דרך חיים ולא רק מקור פרנסה.

עם זאת, התהליך די ברור. היום העבודה בחקלאות לא אטרקטיבית. מי שיש לו כישרון, רוצה לממש את כישרונותיו. העבודה בחקלאות - למרות כל ההתקדמות בטכנולוגיה, המיכון והמחשוב - די שבלונית, קשה ומלוכלכת, ובמיוחד ברפת - בלי להזכיר את השעות הנדרשות לחליבות. התהליך הזה הוא כלל ארצי וכלל עולמי. עם המודעות הגוברת לבריאות אישית ולאיכות הסביבה, יש ירידה של כ-30% בצריכת מוצרי חלב רק בעשור האחרון. הטרנד הזה ילך ויגדל, כי גידול בעלי חיים באופן אינטנסיבי לא טוב לסביבה, וגם פחות יעיל מול הפקת מזון חלבוני איכותי מגידולי שדה. היום, עם הפיתוח של זנים

חדשים של אפונה וחומוס, והכניסה של צמחים כמו קינואה ועוד, פלוס הפיתוח של תהליכים חדישים לעיבוד צמחים אלה למוצרים חליפים, יותר ויותר אנשים בוחרים לאכול אוכל צמחוני.

מעבר לכך, אני חושב שהעתיד הוא בגידול צמחים בעלי תכונות פרמקולוגיות, ולא רק קנאביס. יש היום שורה ארוכה של צמחים שאפשר להפיק מהם תרכובות הפעילות נגד סרטן, דלקת פרקים ועוד מחלות. צמחים אלה, אמנם, חייבים לגדל בתנאים קפידים, אבל הכדאיות הכלכלית גבוהה. זה גם יכול להיות החלוציות החדשה, עם פוטנציאל למשוך אנשים הרואים בחקלאות כזו אתגר מקצועי ואינטלקטואלי. קוראים

לזה FARMACOLOGY.

אכן, עצוב שנכנסים עובדים זרים לעבוד ברפת. אך אולי עדיין אפשר לבטל את הגזרה, כי החוויה החברתית המלכדת של עבודת כפינו העצמית, שלנו ביחד, פלוס גאוות היחידה שזאת מביאה, וגם הגשמת האידיאל לקיים חקלאות שומרת מצוות במאה ה-21, הם עקרונות חשובים שחובה עלינו לשמר.

עלינו לקרוא את כדור הבדולח היטב, כי עד למאה ה-22, גידול בעלי חיים לצורך מזון ילך וייעלם, והגיע הזמן לברר איך לקדם חקלאות פרמקולוגית. העולם משתנה

ועלינו להחליף הילוכים.

וגר זאב עם כבש?

מי שמעוניין - יכול לקרוא את הגרסה המורחבת של כתבה זו באתר ה- facebook "עוגיות רודגס"

קצרים ממשק הילדים / יקיר ששון

ד. **משק הילדים פתוח** למבקרים בשבתות בשעה 13:00, למשך שעה.

ה. התחלנו בייצור **קומפוסט מזבל הסוסים**

שלנו, בעזרת תולעים אדומות שקיבלנו ממשק הילדים של קיבוץ יד מרדכי, בניהולו של משה הררי. מקווים שנוכל בעתיד לחלוק את התוצר הסופי עם הקהילה.

ו. משק LIVE חוזר!!! בכ"ג

בטבת (7.1), **ענת מלמוד** בהופעה חיה במשק הילדים, בכפוף להנחיות הקורונה, בשיתוף עם מרכז הצעירים של המועצה. (פרטים נוספים במודעה נפרדת).

ז. **עם הפנים לט"ו בשבט** - מתכננים נטיעות במשק הילדים. עדכונים בהמשך! מי שמעוניין לקבל עדכונים שוטפים, מוזמן להצטרף לקבוצת הוואטסאפ שלנו ע"י שליחת הודעה פרטית אלי. מוזמנים גם לעקוב אחרינו באינסטגרם.

אנחנו, במשק, חוגגים את החורף וצומחים יחד עם הצמחייה המתחדשת.

א. תודה לכל מי שמגיע בימי ראשון אחה"צ

למשק הפתוח. במשק הפתוח

הילדים נהנים ממפגשים עם החיות ומפעילויות משתנות (פיתות בטאבון וכד'). לא צפינו ביקוש כל כך גבוה וזה מחמם את הלב. מי שעוד לא ביקר - מוזמנים בימי ראשון, איסוף בטרקטור מהשדרה בשעה 16:00.

ב. **חוג הכלבנות עם סמי תדהר** בשיאו, ואנחנו כבר אחרי שלושה מפגשים מרתקים. במפגשים למדנו על שפת הגוף של הכלבים, תקשורת בין אדם לכלב ויסודות באילוף.

ג. **בחופשת החנוכה**, הצוות הבוגר שלנו (כיתות ז' - י') בנה דק שמשמש אותנו לאירועים, פעילויות והופעות. תודה **לאיתמר דיטש** על ההובלה וההדרכה לאורך הפרויקט.

סכנת נפשות

כל הרצים והרצות, ההולכים וההולכות סביב הקיבוץ ומעבר לו, בערב ובלילה - אנא... בבקשה, **סמנו את עצמכם עם משהו זוהר**.

כמעט אף אחד שחולף על פני, לא רץ עם מחזיר אור כלשהו, ואני פשוט נחרד. זאת פשוט סכנת נפשות. גם לכם וגם לנהגים.

אז אנא... כשאתם יוצאים לריצה או להליכה, שימו על היד מחזיר אור, או לבשו אפוד זוהר. יש היום כל-כך הרבה אביזרים כאלה, ומאוד זולים.

מי שרוצה, אוכל להפנות אותו לחנות שבה אפשר לרכוש מחזירי אור כאלה ואחרים.

תודה רבה על תשומת הלב, **ושנרוץ רק בדרכים טובות ובטוחות**.

שחר ברלב

אחות כוננת בשבת פרי "ויגש" - אורית.

שעות וימי העבודה של ד"ר **אבירם דונסקי** במרפאה:

יום ראשון 16:45-14:30, יום שני 15:30-14:00

יום שלישי: 10:45-08:30, יום חמישי 09:00-08:00 ו-15:30-14:30.

ימי שישי במרפאה: יום שישי ה-25.12 - אורית,

יום שישי ה - 01/01/21 - המרפאה תהיה סגורה. במקרים

דחופים בלבד, יש לפנות לאחות כוננת.

לגבי **החיסונים לקורונה** {לגילאי 60 ומעלה} - אנשים שזקוקים לעזרה בתיאום

תורים מוזמנים לפנות לליזט עפרוני.

* **חיסוני שפעת** - יש מלאי מספיק לחיסונים, הציבור מוזמן לתאם תור.

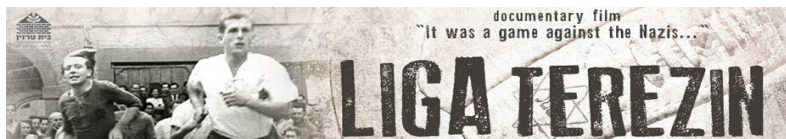
* **תזכורת!** - לבדיקות דם יש לתאם תור מראש מול המרפאה.

* טלפונים בשעת חירום: 4000 - אחות תורנית, 1221 - איחוד הצלה.

מבקשים לחזור ולהדגיש כי לפני כל הגעה למרפאה יש להתקשר ולתאם מול המרפאה.

לידיעת החברים! תהיה אפשרות להגיע **ליפעת הדיאטנית** לתורים בשעות אחר

הצהריים. מי שמעוניין בכך, נא לפנות לאורית במרפאה.

חברים יקרים,

אנו מזמינים אתכם למיזג עשרה בטבת שיעסוק בנושא:

הספורט בשואה

נתמקד בסיפור של ליגת טרזין והחיים בגטו,

ובסיפורם של המתאגפים בזמן השואה.

במוצ"ש, י"א בטבת 26.12

18:30-19:15 - פתוח לגיל השלישי

19:15-20:30 - פתוח לכלל הציבור

ביום ראשון, י"ב בטבת 27.12

17:00-19:00 - פתוח לכלל הציבור

נוער חברת הנעורים והצוות

המיזג
בחברת
הנעורים
ובמגרש
הספורט של
התיכון

בְּכֹל פֶּעַם שְׂאֵמָא מִתָּה

רעיה ג'קסון זלקינד

בְּכֹל פֶּעַם שְׂאֵמָא מִתָּה
כְּדוֹר הָאָרֶץ מִתְכַּנֵּן קֶצֶת
וּמִצְטוּפָּה מִתַּחַת לְרַגְלַיִם
שֶׁל יְתוּמָיו הַחֲדָשִׁים
בְּכֹל פֶּעַם שְׂאֵמָא מִתָּה
הַשָּׂמַיִם יוֹרְדִים כְּמָה סְנִימְטָרִים
וְנִעְצָרִים
הֵם הָיוּ מִמְשִׁיכִים
וְעוֹטְפִים אֶת כָּל כְּדוֹר הָאָרֶץ הַמִּתְכַּנֵּן
עַל כָּל יְתוּמָיו
הַחֲדָשִׁים וְהַיְשָׁנִים
אֲבָל הַצֶּעֱקָה שֶׁל הַיְתוּמִים
הַיְשָׁנִים וְהַחֲדָשִׁים
מַחְרִיֶּשֶׁה אוֹתָם
וְהַצֶּעַר מְעוֹר אוֹתָם
וְהֵם מְנַשְּׁלִים מְכוּחוֹתֵיהֶם
וְהֵם שׁוֹכְחִים אֶת הַמְטָרָה שֶׁלְשָׁמָּה יָרְדוּ
רַק דָּבָר אֶחָד הֵם זוֹכְרִים
שֶׁאֵין עוֹד חֲבוּק בְּעוֹלָם
הִזָּה וְאֵין עוֹד
וְהַיְתוּמִים נִשְׁאַרִים שָׁם
בֵּין הָאֲדָמָה הַמִּתְכַּנֵּנָת לַשָּׁמַיִם שְׁנוֹכְלִים
וְאֵין לָהֶם

(נכתב בעקבות הרצח של אסתר הורגן הי"ד)

על השירים: יצחק ברוכי

הכתובות למשלוח מאמרים למערכת: bimkomon@gmail.com
המערכת: דינה ספראי, רעיה זלקינד, ניר יעקבי ושרית פישבין.